

Při ohrožení zdraví či života volejte bezplatnou linku

 155

- je vám k dispozici 24 hodin denně.

Zdravotnická
Záchranná
Služba
Hlavního
Města
Prahy

- Územní středisko
záchranné služby

2006

Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy - územní středisko záchranné služby (ZZS HMP – ÚSZS) je nejstarší a největší zdravotnickou záchrannou službou v České republice. Pražští záchranáři již téměř 150 let poskytují odbornou přednemocniční neodkladnou péči (PNP) na území hlavního města Prahy.

DŮLEŽITÁ ČÍSLA

TÍSŇOVÁ LINKA při ohrožení života	155
HASIČI	150
POLICIE	158
MĚSTSKÁ POLICIE HL. M. PRAHY	156
JEČTV (PRO CIZINCE)	112

Seznam použitých zkratk

DNR	Doprava nemocných a raněných	PNP	Přednemocniční neodkladná péče
GPS	Global Position System – sledovací systém	PVS	Provoz výjezdových skupin
IKEM	Institut klinické a experimentální medicíny	RLP	Rychlá lékařská pomoc
KPCR	Kardio-pulmo-cerebrální resuscitace	RZP	Rychlá zdravotnická pomoc
LSPP	Lékařská služba první pomoci	RV	Setkávací systém (rendez-vous)
LZS	Letecká záchranná služba	ZOS	Zdravotnické operační středisko
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy	ZŠS	Zdravotnické školicí středisko
		ZZ	Zdravotnické zařízení
		ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SPOJENÍ NA VEDOUCÍ ZAMĚSTNANCE ZZS HMP - ÚSZS

	telefon	fax	e-mail
Automatická ústředna	222 070 111	-	zshmp@pha.inetnet.cz
Ředitel	222 070 363	222 070 360	reditel@zzshmp.cz
Vedoucí sekretariátu ředitele - právník	222 070 359	222 070 356	sekret@zzshmp.cz
Náměstek pro zdravotnické činnosti	222 070 364	222 070 366	sekzdrav@zzshmp.cz
Náměstek pro ekonomicko-provozní činnosti	222 070 377	222 070 379	ekoprov@zzshmp.cz
Náměstek pro personální činnosti	222 070 325	222 070 386	person@zzshmp.cz
Vedoucí lékař operačního střediska	222 070 328	222 070 323	os@zzshmp.cz
Vedoucí provozu výjezdových skupin	222 070 330	222 070 380	doprava@zzshmp.cz
Vedoucí zdravotnického školicího střediska	222 070 368	222 070 368	kabinet@zzshmp.cz
Tiskové oddělení	222 070 365	222 070 360	tiskove@zzshmp.cz

www.zzshmp.cz

ÚVODNÍ SLOVO PRIMÁTORA HL. MĚSTA PRAHY MUDR. PAVLA BÉMA

Rychlost, kvalita, profesionalita, odpovědnost, nasazení, týmová spolupráce a také hodně štěstí. To vše rozhoduje, často ve vteřinách, o záchraně lidských životů. Jak víme, štěstí přeje připraveným. Každá zdravotnická záchranná služba má nezastupitelné místo v životě velkého města.

Jako primátora mě těší skutečnost, že kvalita péče Zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy se neustále zvyšuje a je srovnatelná s ostatními evropskými metropolemi. K úspěchům jako je rychlost zásahu či jeho vysoká úroveň napomáháme nejen finančně, ale také podporou technické vybavenosti. V květnu letošního roku jsme například slavnostně předali „pražské záchrance“ unikátní mobilní multifunkční zdravotnické zařízení, které bude významnou podporou zásahů u hromadných neštěstí či mimořádných událostí.

Na druhé straně mě, jako primátora i jako lékaře, vůbec netěší fakt, že činnost a hospodaření pražské zdravotnické záchranné služby negativně ovlivňuje řada faktorů. Jde o nesystémové a nedostatečné financování ze strany zdravotních pojišťoven či dokonce o absenci zákona o zdravotnické záchranné službě, která má přitom v celém zdravotnictví nenahraditelné místo. Dnes a denně tak narážíme na nutnost reformy českého zdravotnictví, která by odstranila tyto letité problémy.

Přestože to nemají vůbec lehké, odvádějí pražští zdravotníci záchrannáři kvalitní, obětavou práci a rád bych jim za to poděkoval. Nám všem pak chci popřát, abychom jejich služeb potřebovali co nejméně.

MUDr. Pavel Bém

Primátor hlavního města Prahy

ÚVODNÍ SLOVO RADNÍ HL. MĚSTA PRAHY MGR. HANY HALOVÉ

Školní prvňáček by zdravotnickou záchrannou službu charakterizoval asi takto: „Je to taková sanitka, která na zavolání vyjíždí k lidem, kteří se octli v nebezpečí života a odváží je do nemocnice. Sanitka, zvaná záchranka, je vybavená houkačkou a majákem a na ulici jí ostatní řidiči dávají přednost. Se záchrankou jezdí i doktor.“

Ve skutečnosti zdravotnická záchranná služba je institucí, kde se za chyby platí i tím nejcennějším – lidským životem. ZZS hl. města Prahy (dále jen ZZS HMP) je součástí integrovaného záchranného systému, který má tři základní složky: ZZS HMP, policii a hasičský záchranný sbor a tyto složky spolupracují v těsné součinnosti za jasně daných pravidel koordinace. Důležitost precizní koordinace se znásobuje v případech krizových a mimořádných událostí. Právě pro případ vzniku těchto situací musí být ZZS HMP prakticky stále v pohotovosti a to nejen zaměstnanci (lékaři, zdravotničtí záchranáři a řidiči), ale připravena musí stále být i dostatečná veškerá pohotovostní technika.

Dominantní úlohu sehrává ZZS HMP v přednemocniční neodkladné péči, což je příjem tísňových volání na tísňové lince 155, doprava zdravotnických odborníků na místo události, tj. přímo k pacientovi, kde zdravotní obtíže nastaly.

Poté poskytnutí zdravotnické nebo lékařské pomoci, zajištění základních životně důležitých funkcí a převoz do zdravotnického zařízení. Další činností ZZS HMP je pak doprava nemocných a raněných mezi zdravotnickými zařízeními, asistenční služby při významných kulturních, sportovních a společenských akcích, osvětová činnost apod. Tyto doprovodné činnosti nejsou zajišťovány výhradně ZZS HMP. V Praze je zaregistrována řada soukromých zdravotnických dopravců, na jejichž sanitkách nápis zdravotnická záchranná služba často vede občany k omylu, že se jedná o ZZS HMP. Navíc své sanitní vozy mají i zdravotnická zařízení (včetně nemocnic), která také využívají pro dopravu pacientů domů a na vyšetření do jiných zařízení.

ZZS HMP má v systému pražského zdravotnictví své nezastupitelné místo a úroveň její činnosti je srovnatelná s úrovní zdravotnických záchranných služeb v ostatních evropských metropolích. Činnost ZZS HMP nelze omezovat na hranice hlavního města, ale je navíc nutná součinnost i s ostatními kraji, zejména pak se Středočeským krajem. Především dostupnost poskytované péče kolem 7 minut od telefonického zavolání na zdravotnické operační středisko je vynikajícím parametrem. I to je jeden z důvodů, proč mohou být Pražané na „svoji záchranku“ právem hrdí. Vzhledem k tomu, že činnost ZZS HMP je spojena především se záchranou lidských životů, je logické, že je veřejností bedlivě sledována a jakýkoliv náznak pochybení je okamžitě medializován. Je však potěšitelné, že počet stížností (v naprosté většině neoprávněných) je jen zlomkem proti velkému počtu děkovných dopisů.

Jen málokdo si umí vůbec představit náročnost práce zdravotnických záchranářů. Ti nemohou vykonávat svou práci v teple, vybavené ordinaci a s dalším zázemím i možností konzultace s kolegy apod. Posádka rychlé lékařské péče a rychlé zdravotnické péče se musí rozhodnout okamžitě a přitom na správnosti a rychlosti rozhodnutí často závisí lidský život, a to bez ohledu na prostředí, v kterém se právě nachází. Na silnicích, zbořeništích, restauracích, za deště, mrazu a vánice nebo naopak vedru často záchranáři nasazují nejen vlastní zdraví, ale někdy i své životy. V poslední době silně rostou i společenská agresivita a útoky na záchranáře. Na tuto skutečnost reagovala Rada

hl. m. Prahy, která uložila vedení ZZS HMP vybavit posádky obrannými prostředky a provádět pravidelná školení v sebeobraně chování.

Hlavní město Praha si práce našich záchranářů velmi váží. Důkazem je i mimo jiné pravidelné vyhodnocování nejlepších pracovníků, které já jako radní přijímám ve slavnostní Brožíkově síni Staroměstské radnice, kde jim za přítomnosti médií jménem hlavního města poděkuji a předám i malý upomínkový dárek jako výraz vděčnosti. Přitom nezapomínám ani na pracovníky ZZS HMP, kteří sice nepracují v terénu, ale jsou významnou součástí společnosti záchranářů - operátorky zdravotnického operačního střediska, které po telefonu krok za krokem vedou volajícího občana, jak má postupovat při zástavě srdce svého bližního a tak mu ve chvíli, kdy rozhodují vteřiny, vlastně také zachrání život.

Hrdost nad úspěchy ZZS HMP by mohla vést k určitému sebeuspokojení, ale tato vlastnost je mi zcela cizí. Jsem si vědoma i celé šíře problémů, které je nutné řešit - a také je ve spolupráci s vedením ZZS HMP řešíme. Pravidelně navštěvuji provoz i porady vedení ZZS HMP, abych byla dostatečně obeznámena se všemi relevantními problémy a mohla tak prosazovat oprávněné požadavky ZZS HMP. Zálležitostí k řešení je celá řada. Vysoká náročnost na lékaře, zdravotnický personál, řidiče, ale i pracovníky zdravotnického operačního střediska v náročných podmínkách předpokládá nejen vysokou odbornost, ale i tělesnou zdatnost i psychickou odolnost; ne každý člověk je pro tuto práci vhodný, nebo se rychleji opotřebovává, a tak je nutné řešit i problémy zaměstnanců. Navíc ani dobré platové podmínky nejsou motivujícím prvkem pro nové pracovníky. Personální politika je tedy jedním z problémů.

Dalším problémem je technické a materiální vybavení. V podmínkách pražské dopravy dochází k podstatně rychlejší amortizaci vozového parku, je nutná stálá modernizace vybavení sanitek, komunikačního systému, modernizace výjezdových stanovišť. ZZS HMP nutně potřebuje i vlastní administrativně technickou budovu s moderním zdravotnickým operačním střediskem, heliportem a dostatečným zázemím náročného autoprovozu. To je však záležitost mnoha milionů korun.

Snažíme se také neustále zlepšovat součinnost ZZS HMP

s příjmovými zdravotnickými zařízeními při předávání pacientů a zejména při potřebě umístění pacientů v kritickém stavu na jednotky ARO, JIP nebo metabolické jednotky. V současné době hl. město Praha požaduje vybudovat v příjmových fakultních nemocnicích pavilony centrálního nebo urgentního příjmu, ale bez opravdu účinné spolupráce s ministerstvem zdravotnictví se neobejdeme.

V neposlední řadě nás trápí problémy v legislativě. Nemám tím na mysli to, zda záchranář má být veřejným činitelem či nikoli. Chybí mi především zákon o zdravotnické záchranné službě a jeho koncepce včetně úpravy a doplnění potřebných souvisejících právních norem. Chybí mi jasně formulovaná reforma zdravotnictví, nedořešená je i otázka univerzitních nemocnic.

Personální politika a zajištění odpovídající materiálně technické základny jsou úzce spjaty s finančními prostředky a omezením jejich zdrojů. ZZS HMP hospodaří s příspěvkem zřizovatele, dále s platbami od zdravotních pojišťoven. Úhrada činnosti ZZS je v ČR nedostatečná a zastaralá. Vychází z podmínek před 10ti lety, kdy jezdily ještě staré sanity s levnější technikou a mzdy zdravotníků byly nízké. Poměr úhrady ze zdravotního pojištění a dotací zřizovatelů ZZS (tj. krajů) je 1/3 : 2/3. Platby od organizátorů různých akcí za asistenční službu jsou zanedbatelné stejně jako přímé platby od lidí nepojištěných. Naopak převozy bezdomovců, cizích státních příslušníků a dalších nepojištěných osob zatěžují hospodaření ZZS HMP pohledávkami, které dosahují několik milionů, které rostou každým rokem a převážně jsou v kategorii nedobytných. Problémem je pak jejich odepisování do nákladů ZZS HMP.

Jak jsem již zdůraznila, jsem jako radní i jako občan Prahy hrdá na pražskou ZZS a věnuji jí proto stálou a mimořádnou pozornost. Hl. město Praha poskytuje každoročně pro činnost ZZS neinvestiční dotaci ve výši cca 200 mil. Kč. Veškeré hmotné i nehmotné investice do ZZS HMP by byly marné bez poctivé a obětavé práce všech zaměstnanců ZZS HMP. Chtěla bych jim proto i touto cestou za jejich práci a zaujatost pro ni vřele poděkovat.

Mgr. Hana Halová

Radní hl. m. Prahy

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE ZZS HMP – ÚSZS MUDR. ZDEŇKA SCHWARZE

8. prosince 2006 oslaví Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy - územní středisko záchranné služby – (ZZSHMP) 149. výročí svého založení. Její existence je již od samého počátku zasvěcena záchraně zdraví a životů lidí v hlavním městě České republiky – Praze.

Je pro mne velkou výzvou i ctí řídit pražskou záchrannou službu, která je bezesporu největší organizací svého druhu v ČR - ať již přihlédneme k širokému záběru její činnosti, objemu odvedené práce, kapacitě záchranných prostředků a vozového parku i k počtu zaměstnanců; patří navíc mezi nejstarší ve světě. Její letecká záchranná služba (LZS) je v provozu 19 let, stejně tak provoz setkávacího systému „rendez-vous“, kdy lékař vyráží na místo nehody rychlým osobním vozem, a pomalejší - a často vzdálenější - „velká sanitka“ přijíždí v případě potřeby za ním. Navíc ve většině případů není nutný doprovod pacienta lékařem při transportu; lékař je tak daleko rychleji k dispozici pro další případ. Jedině díky tomuto promyšlenému a osvědčenému systému funguje záchranná služba v Praze se zhruba polovičním až třetinovým počtem posádek proti celostátnímu průměru vztahenému na počet obyvatel Prahy. Protože se nám podařilo nastavit progresivní způsob využívání sil a prostředků, dokážeme zajistit provoz na rozlehlém území hlavního města s vysokou dostupností - a přitom s relativně nízkými náklady.

Příjem tísňového volání probíhá nepřetržitě na lince 155 na 10 pracovištích zdravotnického operačního střediska. Tísňové výzvy mohou být předávány také přímými spoji mezi zdravotnickými operačními středisky jednotlivých tísňových složek IZS, ale i dispečinku Dopravního podniku hl. m. Prahy a metra. Veškerá hlášení jsou zaznamenávána do počítačového systému a mohou být kdykoli použita pro další zpracování (kontrola, analýza, statistická šetření).

Přijetí, vyhodnocení a předání výzvy elektronickou cestou - tzv. pagingovým systémem - výjezdové skupině trvá zpravidla kolem 1 minuty. Přijetí výzvy potvrzuje výjezdová skupina radiostanicí ve voze, ve kterém vyjíždí k případu. Naše záchranná služba disponuje 110 sanitními vozidly. Ve směně máme trvale celkem 24 - 26 výjezdových skupin, z toho 8 výjezdových skupin RLP, jedna posádka LZS (ta je k dispozici i pro Středočeský kraj a mimo denní dobu pak i pro celé Čechy); dále 25 - 35 výjezdových skupin RZP a 20 - 25 DNR (v noci je to o 10 - 15 méně), které jsou rozmístěny na 22 výjezdových stanovištích (21 výjezdových stanovišť + 1 stanoviště letecké záchranné služby), která jsou rovnoměrně rozložena po celém území hlavního města tak, aby byla zajištěna dostupnost k případu do 15 minut i aby byla tato stanoviště vzájemně zastupitelná. Skupinami RZP je realizováno cca 70% z celkového počtu výzev. V každé výjezdové skupině je vždy přítomen kvalifikovaný středně zdravotnický personál (zdravotní sestra či zdravotnický záchranář). Výjezdová stanoviště slouží jako technické a sociální zázemí výjezdových skupin, které se střídají po 12 hodinách. Převážnou část této doby se však výjezdové skupiny pohybují v ulicích města.

Naprostá většina zásahů lékařů probíhá v setkávacím systému „rendez-vous“. Pokud zdravotní stav pacienta nevyžaduje další péči lékaře, je pacient z místa prvotního ošetření transportován sanitním vozem do nemocnice nebo ponechán na místě (např. doma apod.); lékař je ihned k dispozici pro další zásah. Může tak pracovat s více výjezdovými skupinami. Výjezdová skupina RZP naopak pracuje i samostatně u případů, které nevyžadují přítomnost lékaře.

Stanoviště letecké záchranné služby (LZS) je na starém letišti Ruzyně, stejně tak jako sídlo Letecké služby Policie ČR, která vrtulník pražské LZS provozuje. Taktéž pro LZS

platí zásada dostupnosti do 15 minut. Pouze některé okrajové části Středočeského kraje jsou dostupné do cca 20 minut, ale jednotlivá střediska LZS v ČR se vzájemně překrývají a tísnové výzvy v příhraničních oblastech si sousedící zdravotnické záchranné služby včetně LZS vždy navzájem předávají dle aktuální situace a dostupnosti. Je třeba zdůraznit, že dostupnost přednemocniční péče je zabezpečována sítí pozemních zdravotnických záchranných služeb a LZS je pouze jejich doplňkem.

Kromě přijímání tísnových výzev a přednemocniční péče zajišťuje ZZS HMP i zdravotní transporty DNR, asistence, repatriace; zdarma pak také některé činnosti pro potřeby hl. m. Prahy, mezi něž patří zdravotnické zajištění významných kulturních a společenských akcí, ale také asistence při demonstracích a podobných akcích, soustředěných na území Prahy.

Posádky DNR jsou dvoučlenné kvůli bezproblémovému zvládnutí zdravotních transportů imobilních pacientů. Ze zdravotnických zařízení využívají nejvíce našich služeb v této oblasti: Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Fakultní nemocnice Bulovka, Nemocnice Milosrdných sester svatého Karla Boromejského (dialýza), Psychiatrická léčebna Bohnice a akciová společnost Clinicum.

Naše Zdravotnické operační středisko (ZOS) přijímá 310 tisíc tísnových volání ročně a 120 tisíc ostatních volání. ZOS vyše za rok 85 tisíc výzev RLP a RZP. Za rok provedeme 55 tisíc přeprav DNR. Letecká záchranná služba provede 570 zásahů ročně, z toho je 60% přímo v terénu. Za rok 2005 jsme přijali 262 pochval a 37 stížností, z čehož 26 nebylo oprávněných – z dlouhodobého vývoje je patrné, že počet pochval neustále roste, počet stížností klesá a je minimální. Dojezdové časy našich posádek se pohybují pod 8 minutami a dostupnost do 15 minut, kterou nám stanovuje vyhláška, je na celém území hlavního města. Naši záchranáři dosahují 37procentní úspěšnosti KPCR při fibrilaci komor (pro porovnání: v USA je to dle oblastí 5 – 30%, v Evropě v rozmezí 19 – 32%), což je úspěšnost na světové úrovni. Po úspěšné KPCR jsme za rok 2005 předali do zdravotnických zařízení 43% pacientů. Mimořádně úspěšní jsme u polytraumatizovaných pacientů: 49% z nich se po našem zásahu a léčbě vrací do normálního života bez těžkých následků.

Je samozřejmé, že provoz tak velké záchranné služby se neobejde bez problémů, které je třeba řešit v co nejkratším časovém horizontu. I v naší práci se dají nalézt rezervy, které se snažíme odhalovat – a co nejrychleji odstraňovat. Stížností na práci našich záchranářů je sice málo, ale

většinou se týkají jejich chování. Zde je třeba důsledně dodržovat profesionální přístup k pacientům – proto budeme prosazovat zásady chování našich lidí dle etického kodexu, který jsme sami z vlastní iniciativy vytvořili, a který musí striktně dodržovat každý z nás. Rezervy řešíme v péči o vozidla a chceme snížit i dopravní nehodovost našich vozidel. Je třeba zlepšit i výběr úhrad od samoplátců.

Trápí nás i problémy, týkající se postavení zdravotnických záchranářů v legislativě. Jako velký nedostatek pocítujeme neexistenci zákona o zdravotnické záchranné službě – zdravotničtí záchranáři nepožívají žádných výhod jako ostatní složky Integrovaného záchranného systému (policie, hasiči). V našem oboru je stále velký nedostatek kvalifikovaných pracovních sil; záchranné služby se stále potýkají s nedostatkem lékařů, zdravotnických záchranářů i řidičů. Naše záchranná služba stále nemá vlastní budovu, která by poskytovala tolik potřebné zázemí pro ještě lepší práci našich lidí. Potřebujeme nové, větší zdravotnické operační středisko; výjezdová stanoviště naší záchranné služby jsou v pronajatých prostorách. Nemáme vlastní garáže pro vozy ani odpovídající technické zázemí pro jejich údržbu – chybí nám mycí boxy i mycí linka. Velké rezervy jsou stále v systému financování ze zdravotního pojištění...

Závěrem si dovoluji připomenout důležitá specifika hlavního města, která výrazně ovlivňují činnost pražské záchranné služby a kladou vysoké nároky na naše zaměstnance i na kvalitu poskytovaných služeb. Patří sem umístění sídla vlády i prezidenta republiky, sídel zastupitelských úřadů, metro, významné uzly hromadné dopravy, mezinárodní letiště se strategicky významnou polohou ve středu Evropy, které se může stát ohniskem zájmu jako jeden z možných cílů teroristických útoků. Dalším významným faktorem, který ovlivňuje činnost ZZS HMP stejně jako chod hlavního města, je hustá doprava – již zcela za hranicí únosnosti. Je třeba také zmínit čilý turistický ruch a sídla hromadných sdělovacích prostředků. ZZS HMP je tak pod daleko větší kontrolou médií než ostatní záchranné služby v ČR a zdravotnická zařízení obecně.

Proto je pro mne a všechny naše zaměstnance velkým a trvalým závazkem neustálé zkvalitňování námi poskytované péče. Myslím si, že vzhledem k dosaženým výsledkům se opravdu nemáme za co stydět.

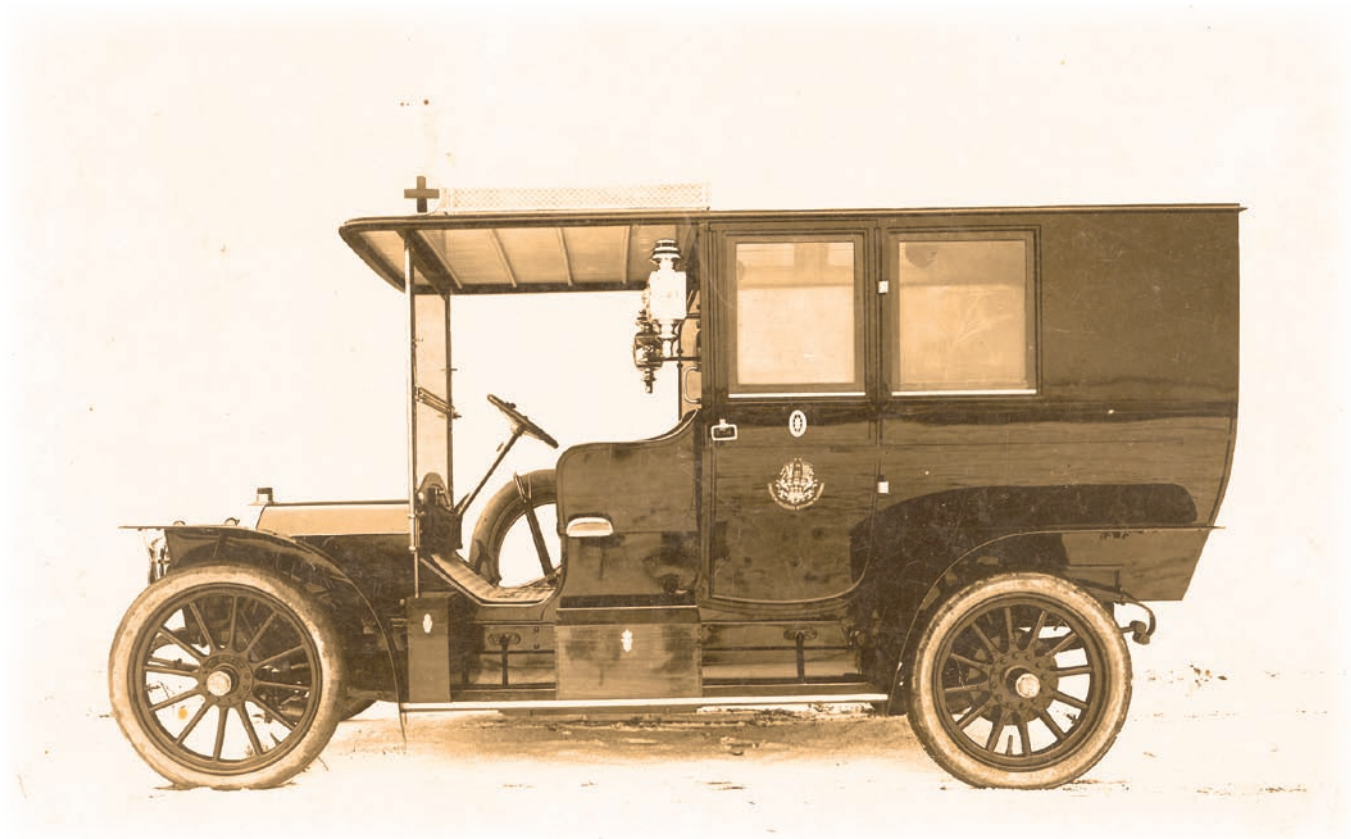
MUDr. Zdeněk Schwarz
Ředitel ZZS HMP – ÚSZS

HISTORIE

- **1857** – založen Pražský dobrovolný sbor ochranný (36 dobrovolníků)
- **1890** – otevírá svou základnu v dolní části Václavského náměstí
- **1891** – stěhování do Spálené ulice
- **1891** – stěhování do Havlíčkovy ulice
- **1891** – stěhování na Staroměstské náměstí
- **1945** – zničena základna společně se Staroměstskou radnicí
- **1945** – stěhování do Růžové ulice
- **1947** – stěhování do ulice Dukelských hrdinů 21, kde byla až do r. 2000

- **1910** – objevují se první automobily, které pomáhají zachraňovat zdraví a životy Pražanů
- **1924** – záchranná služba dostává oprávnění používat výstražná zvuková znamení (tehdy fanfárové trubky)
- **1952** – začíná využívat radiostanice
- **poč 70. let** – začíná využívat vyšší sanitní vozy (vozy zn. IMV)
- **1964** – začíná využívat vlastní modernější radiový systém
- **1968** – otevírá druhou základnu v Praze 3 na Ohradě (Žižkov)
- **1977** – inovuje svůj dispečink na Praze 7
- **1983** – začíná využívat v provozu vlastní paging
- **1985** – zavádí do provozu velkokapacitní sanitní vozy zn. Mercedes

- **1987** – zahájen provoz letecké záchranné služby i nový způsob práce záchranářů:
tzv. setkávací systém - systém rendez-vous. (V tomto systému lékař pracuje na malém voze a pro pacienta dojíždí z jiného místa jiný velký sanitní vůz. Oba se setkávají na místě zásahu. Po ošetření pacienta odjíždí oba vozy spolu, nebo každý zvlášť. Záleží to vždy na zdravotním stavu pacienta - jestli jej lékař doprovází nebo nedoprovází do zdravotnického zařízení.)
- **1998** – otevření nového stanoviště v nemocnici na Slupi
- **1990** – otevření vlastní Nemocnice neodkladné péče na Malvazinkách
- **1993** – otevření nového výjezdového stanoviště Šustova ul.
- **1994** – ZZS HMP přichází o svou nemocnici na Malvazinkách
- **1998** – reorganizace provozu, zrušení některých nevyhovujících stanovišť

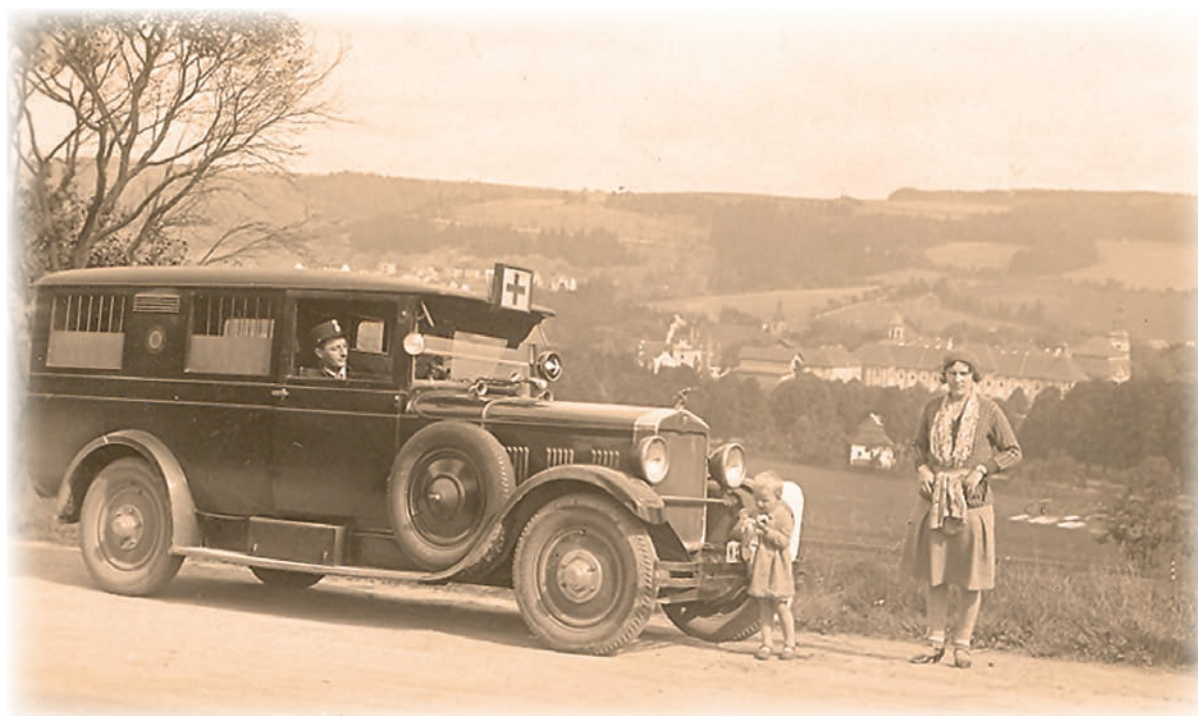

- **1999** – do provozu uvedeno nové moderní operační středisko v Korunní ulici, kam se přemístilo i veškeré administrativní zázemí, které bylo do té doby rozeseto v podnájmech po celé Praze
- **1999** – obsazení všech posádek kvalifikovaným personálem
- **1999** – otevření nového stanoviště ve Stodůlkách
- **1999** – otevření nového stanoviště na Černém Mostě
- **1999** – otevření nového stanoviště v Braníku
- **1999** – otevření nového stanoviště v Italské ulici
- **2000** – otevření nového stanoviště na Olšanském náměstí
- **2000** – otevření nového stanoviště v Lahovicích

- **2000** – zabezpečení zasedání MMF
- **2001** – ZZS HMP byla po několikaletých peripetiích ustanovena jako územní středisko pro Prahu a do zřízení ÚSZS StČK v r. 2004 i pro Středočeský kraj
- **2001** – ZZS HMP získává akreditaci ČLK pro vzdělávání v urgentní medicíně
- **2002** – ZZS HMP zavádí do provozu jako první v ČR velkoobjemové sanitní vozy skříňového typu
- **2002** – otevření nového stanoviště v Jinonicích
- **2002** – zabezpečení zasedání NATO
- **2003** – otevření nového stanoviště v Holešovicích
- **2004** – otevření nového stanoviště na Proseku
- **2004** – zabezpečení MS v hokeji

O organizaci

ZZS HMP poskytuje služby na vysoké odborné i technické úrovni. Disponuje nejmodernějším vybavením, kvalitním vozovým parkem a moderním zdravotnickým operačním střediskem – tzv. dispečinkem. Je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je hlavní město Praha, které ji financuje ze svého rozpočtu částkou cca 210 milionů korun ročně. Celkové roční náklady se pohybují kolem 300 milionů korun. Z toho cca 100 milionů korun získává od zdravotních pojišťoven ze zdravotního pojištění ošetřených pacientů.

ZZS HMP - ÚSZS

- Vykonává činnost územního střediska záchranné služby pro Prahu včetně zajištění letecké záchranné služby (LZS), kterou zajišťuje i pro Středočeský kraj.
- Je součástí Integrovaného záchranného systému (IZS) a Záchranného bezpečnostního systému (ZBS) hl.m. Prahy společně s Policií ČR, Hasičským záchranným sborem hl. m. Prahy, Městskou policií hl. m. Prahy i dalšími organizacemi města.
- Je akreditovaným pracovištěm České lékařské komory a MZ ČR pro další vzdělávání v oboru urgentní medicína a medicína katastrof.
- Podílí se na výchově a vzdělávání laiků i zdravotnických pracovníků v první pomoci a urgentní medicíně.
- Je členem Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR.

ZZS HMP - ÚSZS má cca 500 (490 v hlavním pracovním poměru) zaměstnanců, 137 vozů, (z nichž 120 je sanitních); sanity jsou rozmístěny na 22 výjezdových stanovištích vč. základny LZS tak, aby byla zajištěna dostupnost PNP do 15 minut (záchranka má jako složka Integrovaného záchranného systému stanoven dojezdový limit vyhláškou). V současné době je průměrná dojezdová doba od přijetí výzvy 7:45 minuty; pouze v 1-2 % všech výjezdů není dodržena doba 15 minut (zde se ale jedná o situace, kdy nejde o ohrožení života - např. výkon ohledání zemřelého následkem trestného činu, ojediněle pak v případě plného vytížení všech výjezdových skupin).

STAV ZAMĚSTNANCŮ A JEJICH STRUKTURA K 30. DUBNU 2006

LÉKAŘ	ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ + ZDRAVOTNÍ SESTRA V PROFESI ZÁCHRANÁŘE	ZDRAVOTNÍ SESTRA, STANIČNÍ SESTRA + ZDRAVOTNICKÉ OPERAČNÍ STŘEDISKO – TZV. DISPEČINK	ŘIDIČ: RYCHLÁ ZDRAVOTNICKÁ POMOC/RYCHLÁ LÉKAŘSKÁ POMOC	ŘIDIČ DOPRAVA NEMOCNÝCH A RANĚNÝCH	TECHNICKO-HOSPODÁŘSKÝ PRACOVNÍK	DĚLNÍK	CELKEM
48	130 **	40 *	130	72	79	31	516

* Z celkového počtu 40 zdravotních sester máme 8 staničních sester (vč. staniční sestry dispečinku), 1 vrchní sestru a 31 dispečerek.

** Z celkového počtu 130 zdravotnických záchranářů je 59 zdravotních sester v profesi záchranáře. Atestaci a specializaci z UM má 25 lékařů, atestaci II. stupně (není totéž co nástavbová atestace) celkem 21 lékařů.

O činnosti

ROZSAH ČINNOSTÍ:

- Zabezpečení a poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče
- Zajištění letecké záchranné služby pro Prahu a Středočeský kraj v nepřetržitém provozu a noční transporty i pro celé Čechy
- Zajištění sekundárních transportů pacientů mezi zdravotnickými zařízeními
- Zajištění asistencí při sportovních, společenských a kulturních akcích
- Provádění repatriací občanů ze zahraničí zpět do ČR
- Zajištění přepravy nemocných a raněných (DNR)
- Zajištění přeprav v rámci transplantačního programu
- Zajištění převozů krve, krevních derivátů a biologických materiálů
- Zajištění odborného školení pro řidiče sanitních vozidel
- Zajištění školení v první pomoci u řidičů, zaměstnanců bank, hotelů a laické veřejnosti (včetně studentů a žáků)
- Zajištění postgraduálního vzdělávání lékařů ve spolupráci s katedrou urgentní medicíny Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví
- Spolupráce na projektech s evropskými ZZS – například projekt Hesculaep
- Podílení se na výzkumné činnosti v různých oblastech oboru
- Zajištění krizového managementu
- Provádění přednáškové, publikační a propagační činnosti doma i v zahraničí

Zajištění provozu

Ve směně je v závislosti na denní či noční době nepřetržitě 28 – 36 výjezdových skupin pracujících v setkávacím systému (rendez-vous). Trvale slouží 9 lékařů ve výjezdové skupině RLP vč. 1 posádky LZS. Ostatní jsou výjezdové skupiny RZP, kde je vždy přítomen střední zdravotnický pracovník - zdravotnický záchranář, případně zdravotní sestra. Počet výjezdových skupin ve směně určuje zatížení provozu a potřeby města. Lékaři (RLP) vyřizují cca 20 – 25 % všech výzev a záchranáři (RZP) vyřizují cca 75 – 80 % všech výzev. Lékař je vyslán v indikovaných případech, kdy jde o nejzávažnější případy ohrožení zdraví a života.

Kromě zajištění PNP zabezpečují pražští záchranáři také zdravotní přepravy (transporty), tzv. dopravu nemocných a raněných (DNR), společně s 20 dalšími dopravními firmami (oficiálně registrováno 16 firem). ZZS HMP nasazuje průměrně 12 posádek DNR v denní a 4 posádky v noční směně.

V rámci účasti na transplantačním programu přepravují pražští záchranáři též operační týmy, orgány, vzorky a krevní deriváty.

ZZS HMP dále v rámci svých činností zajišťuje odborný zdravotnický dohled při společenských, kulturních i sportovních akcích, demonstracích a dalších setkáních na veřejném prostranství – tzv. asistence. Kromě toho realizuje mezi zdravotnickými zařízeními v ČR i za hranicemi sekundární transporty pacientů, vyžadujících odbornou péči a přístrojové vybavení pro zajištění životních funkcí.

Komunikace je zajištěna vlastní radiovou sítí a sítí radiového systému IZS (Matra). Radiostanice jsou umístěny ve vozech a záchranáři mají i mobilní radiostanice. Dále mají k dispozici pagery a mobilní telefony. Vše doplňuje i další městský radiový systém Tetra. Tyto sítě a prostředky slouží pro komunikaci:

- se zdravotnickým operačním střediskem
- mezi vozidly navzájem
- mezi záchranáři navzájem
- se zdravotnickými zařízeními
- s ostatními složkami Integrovaného záchranného systému
- s dalšími články záchranného systému

zdravotnické operační středisko přijme a zpracuje přes 300 000 volání na tísňovou linku 155 ročně

lékaři ošetří cca 55-80 pacientů denně

výjezdové skupiny RLP a RZP zasahují cca u 100 000 událostí ročně

LZS provede cca 550 zásahů a transportů ročně

výjezdové skupiny DNR přepraví cca 40 000 pacientů ročně

dále vykonáme cca 700 přeprav ročně v rámci transplantačního programu - přepravy operačních týmů, orgánů, vzorků a krevních derivátů

v r. 2005 bylo provedeno cca 99 000 primárních, 4 000 sekundárních zásahů

v r. 2005 bylo provedeno 186 komerčních asistencí, 43 nekomerčních asistencí a 4 repatriace

do května 2006 bylo provedeno 182 komerčních asistencí, 30 nekomerčních asistencí a 1 repatriace

Školící středisko ZZS HMP – ÚSZS

Lektorský tým našeho školícího střediska tvoří členové výjezdových skupin ZZS HMP – ÚSZS. Odborníci v něm provádějí:

- **Školení první pomoci :**
 - pro laickou veřejnost: 4 hodiny neodkladné resuscitace a první pomoci zdarma
 - pro firemní zaměstnance: základní kurz v délce 4 hodiny, jinak dle objednávky (kurzy probíhají v prostorách objednavatele)
- **Základní kurz dispečerů ZOS**
 - (hlásit se mohou i zájemci mimo ZZS HMP)
- **Kurzy „řidič DNR a řidič RZP“**
- **Pravidelná školení a přezkušování vlastních zaměstnanců**

INFORMACE PRO OBČANY

V případě potřeby slouží nepřetržitě pro spojení tísňová linka **155**.

Ostatní tísňové linky složek IZS jsou s námi propojeny, takže nevádí, když si nezapamatujete konkrétní číslo a dovoláte se na jinou tísňovou linku. (Zde ale může dojít ke zdržení kvůli přepojování hovorů, takže je lepší a účinnější volat přímo na linku 155.)

Na linku 155 lze volat nepřetržitě a bezplatně z telefonu jakékoliv veřejné sítě v ČR včetně mobilních telefonů, vždy bez jakékoliv předvolby.

Tísňová linka 155 by neměla být zneužívána při banálních nebo dlouhodobých zdravotních problémech, které mají pacienti řešit včas u svých praktických lékařů. Záchraná služba bohužel nemůže během krátké návštěvy vyřešit dlouhotrvající zdravotní potíže. Je zde pro nejzávažnější stavy ohrožení zdraví i života a pro zajištění bezpečného akutního transportu takových stavů do nemocnice.

Na druhou stranu není potřeba mít obavy z volání na tísňovou linku 155 kdykoliv, kdy existují pochybnosti o aktuálním zdravotním stavu nemocného. Školené dispečerky a dispečeri akutní stav posoudí a nabídnou volajícímu optimální způsob řešení.

KDY zejména volat na tísňovou linku 155 ?

Vždy, pokud došlo k náhlé poruše zdraví, úrazu nebo nehodě s vážnějšími následky.

Nejčastěji to jsou:

- náhle vzniklý nebo prudce se zhoršující pocit tlaku či bolesti na hrudi
- náhle vzniklá či prudce postupující dušnost
- porucha vědomí, bezvědomí, křeče
- vážný úraz spojený s velkou bolestí, krvácením nebo poruchou vědomí, dýchání či oběhu
- závažná otrava (léky nebo chemikáliemi)
- vážná dopravní nehoda
- ostatní stavy ohrožení zdraví a života (např. psychické poruchy, sebevražedné sklony a pokusy, psychiatrické stavy ohrožující pacienta a okolí)

CO sdělit dispečerce v operačním středisku?

Vždy zachovejte klid, není důvod se obávat rozhovoru; odpovězte dispečerce na všechny potřebné otázky, které vám položí.

Nejdůležitější jsou údaje:

- a) přesné místo události (adresa)
- b) co se přesně stalo (nehoda, úraz, zdravotní obtíže)
- c) informace o postiženém (věk, pohlaví, závažnost obtíží)
- d) informace o volajícím (jméno a číslo pro možnost zpětného volání)

Rozhovor s dispečerkou nijak neprodluhuje příjezd záchranářů na místo události, protože jejich výjezd je aktivován již po obdržení základních informací dispečerky; dispečeré tísňové linky 155 zpravidla poskytují volajícím i základní instrukce k poskytnutí první pomoci, případně je pověří dalšími důležitými úkoly, které usnadní práci záchranářů a urychlí záchranu postiženého (zajistit volný přístup k postiženému, viditelně upozornit na místo, připravit doklady a dokumentaci příbuzného apod.).

Po vyřízení tísňového volání je nutné do příjezdu záchranářů poskytnout první pomoc postiženému a provádět úkony, které usnadní jeho záchranu, nebo které doporučí dispečerka.

Nová doporučení k poskytnutí první pomoci v život ohrožujících stavech:

1. Pokud postižený vnímá nebo jinak reaguje a dýchá, ponechte ho v poloze, v jaké je, a mějte ho pod dozorem do příjezdu záchranářů.
2. Pokud postižený nevnímá, aktivně nezaujímá nějakou polohu, ale zřetelně dýchá v normálním tempu, uložte jej do stabilizované polohy na boku.
3. Nedýchá-li a nejsou-li patrné žádné další projevy života (např. křeče či jiné spontánní pohyby), položte postiženého na záda, zakloňte mu hlavu (není-li podezření z úrazu krční páteře), nebo ji nechte volně a ničím ji nepodkládejte, zahajte nepřímou srdeční masáž stlačováním hrudní kosti uprostřed hrudníku tempem asi 2x za sekundu. Střídejte masáž a dechy z úst do úst v poměru 30 stisknutí ku 2 vdechům (**pozor, změna oproti starším doporučením!**).
4. Pokud vidíte ránu, ze které vystřikuje krev, je prioritou zástava tohoto krváčení (obvazem nebo tlakem na ránu).
5. Vždy zajistěte bezpečnost v místě, přístup k postiženému a snažte se ho udržet v teple.
6. Je-li na místě více osob, zajistěte uvolnění prostoru pro příjezd záchranného týmu a případně pro přistání vrtulníku (LZS) podle pokynů dispečerky.

VÝZKUMNÁ ČINNOST ZZS HMP - ÚSZS

Jako jediná organizace svého druhu v ČR má ZZS HMP – ÚSZS svůj výzkumný program, zaměřený v současnosti především na obnovu základních životních funkcí (tzv. resuscitaci) v přednemocniční péči. Naše výsledky byly v roce 2005 prezentovány na několika domácích a třech zahraničních vědeckých kongresech a publikovány v odborných časopisech.

Vysoká úroveň odborné činnosti v naší organizaci se odrazila i v tom, že ZZS HMP byla jako jediná záchranná služba zemí střední a východní Evropy vyzvána k účasti na projektu Evropské unie HESCUAEP. Tento projekt je zaměřen právě na analýzu fungování záchranných služeb v Evropské unii a koordinaci výzkumných aktivit v této oblasti.

Součástí výzkumného projektu je i registr přednemocničních zástav oběhu, vedený podle mezinárodních standardů. V tomto hodnocení dosahuje ZZS HMP dlouhodobě světově vynikajících výsledků – naděje, že pacient bez závažných následků přežije náhlou zástavou oběhu („klinickou smrt“) v Praze je zhruba 2 – 3 x vyšší, než je „průměrná“ naděje ve velkých městech nejvyspělejších zemí světa. Na tomto výsledku se samozřejmě podílí nejen záchranná služba, ale i vynikající úroveň pražských klinických pracovišť, nicméně je prokázáno, že právě první minuty po příhodě mají pro další osud pacienta rozhodující význam.

ZZS HMP – ÚSZS se účastní na základě svých výborných výsledků mezinárodního projektu HESCUAEP

Evropská komise se rozhodla po vzoru federálních úřadů v USA ke chvályhodnému kroku: financovat rozsáhlý výzkum stávajícího systému záchranného řetězce v každodenním provozu i při přípravě na hromadná neštěstí a mimořádné události. V rámci **6th Framework Programme** sítě European Research Area Network tak vzniklo zadání na hloubkový průzkum záchranných systémů v zemích EU i v zemích přistoupivších, jeho důkladnou analýzu, komparativní hodnocení přístupů k tísňovým výzvám v jednotlivých systémech a vypracování jednotné metodiky pro práci zdravotnických záchranných složek evropského prostoru.

Ve výběrovém řízení byl vybrán projekt **HESCUAEP** francouzské Service d'aide medicale d'urgence des Hauts-de-Seine (SAMU 92). Jedním z patnácti modelových systémů Evropy byla zvolena právě Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy (postkomunistické země reprezentuje spolu se Slovinskem). Projekt poběží nejméně čtyři roky a všichni zúčastnění si od něj slibují zejména koordinaci pracovních postupů záchranných složek, vyloučení duplicitních výzkumů, lepší pozici jednotlivých systémů při jednání s národními vládami, jednotnou metodiku managementu mimořádných událostí a celkové zlepšení horizontální komunikace mezi záchrannými službami zemí Evropské unie.

Tento projekt považujeme za zásadní přínos k problematice PNP do budoucích let a zapojení české záchranné služby mezi patnáct modelových systémů za potvrzení vysoké kvality naší práce.

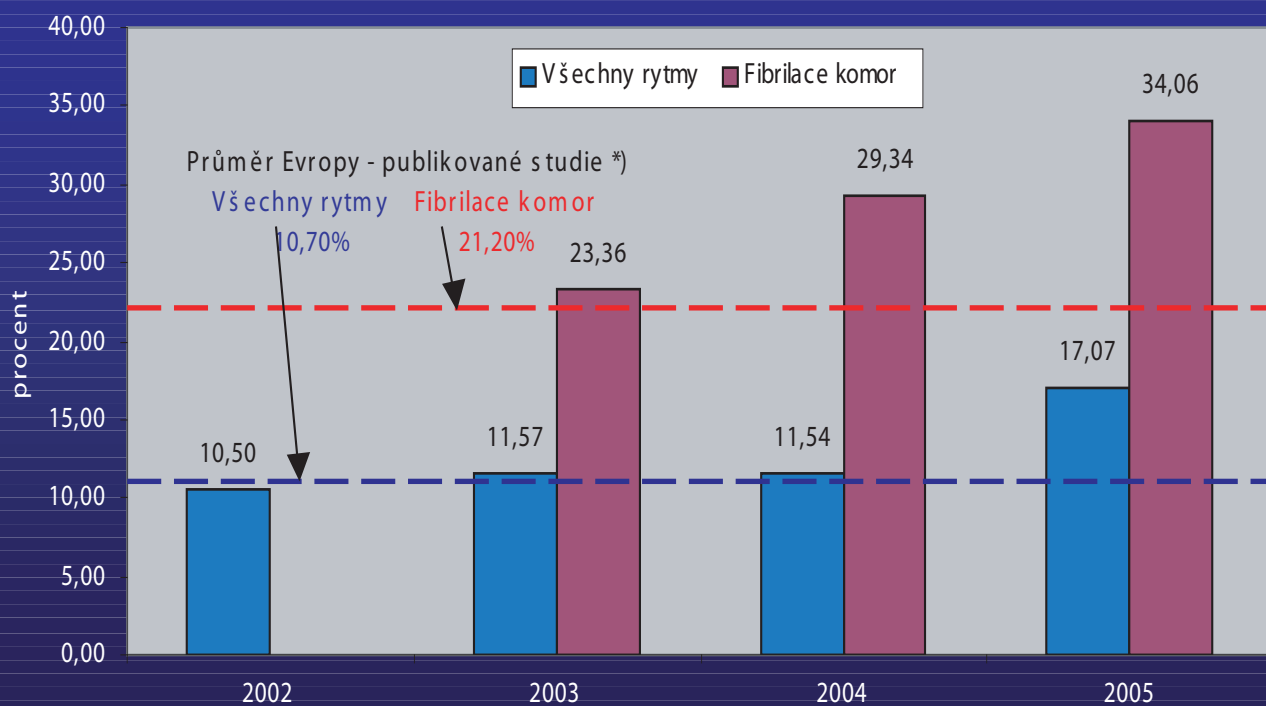
ZZS HMP je držitelem mezinárodních certifikátů kvality CQS a IQNet

Úspěšnost přednemocniční KPCR v Praze

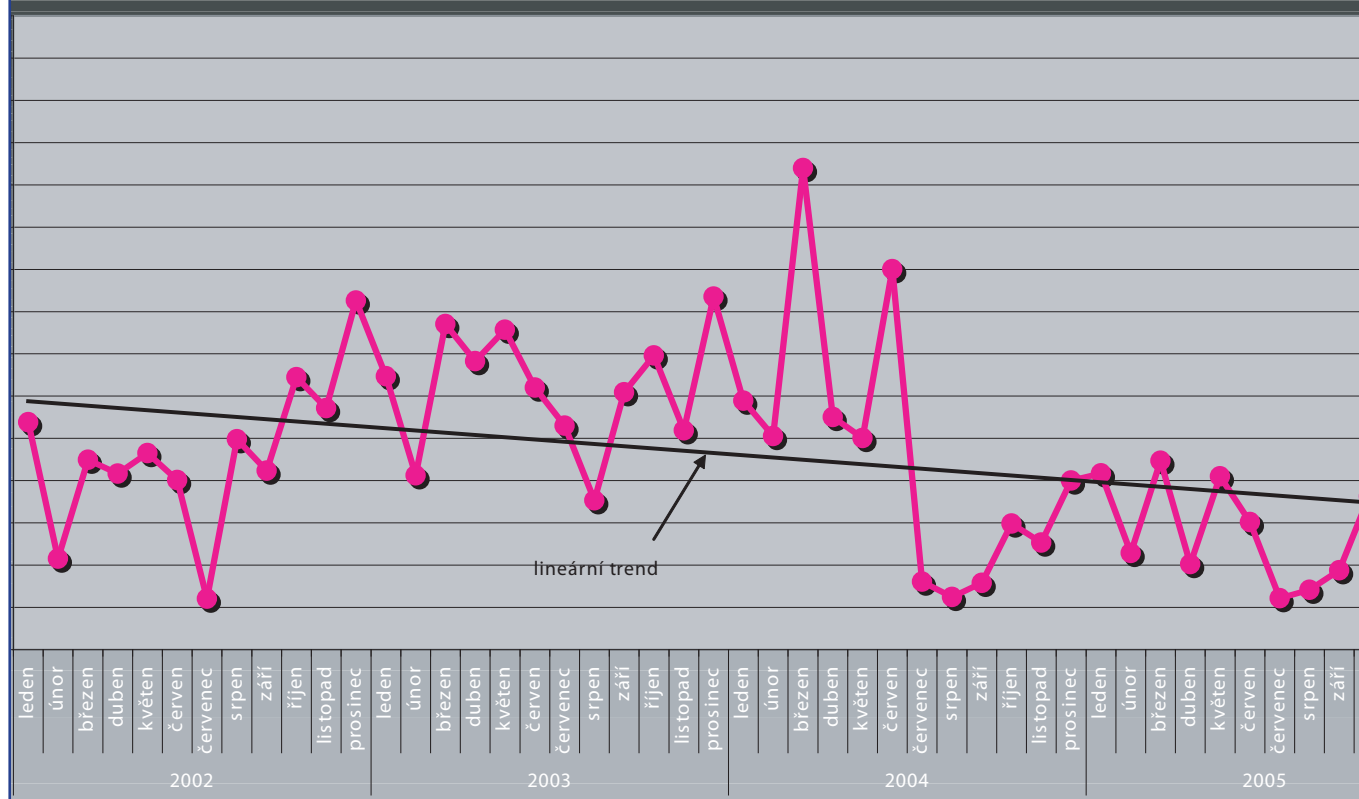
Dlouhodobé kvalitní přežití, ZZS HMP - ÚSZS 2002 - 2005

1) 37 studií z let 1980 - 2004, zdroj: Atwood Ch et al. Incidence of EMS-treated out-of-hospital cardiac arrest in Europe. Resuscitation. Vol. 67, Oct. 2005; 75 - 80

Počty příchozích hovorů na linku 155

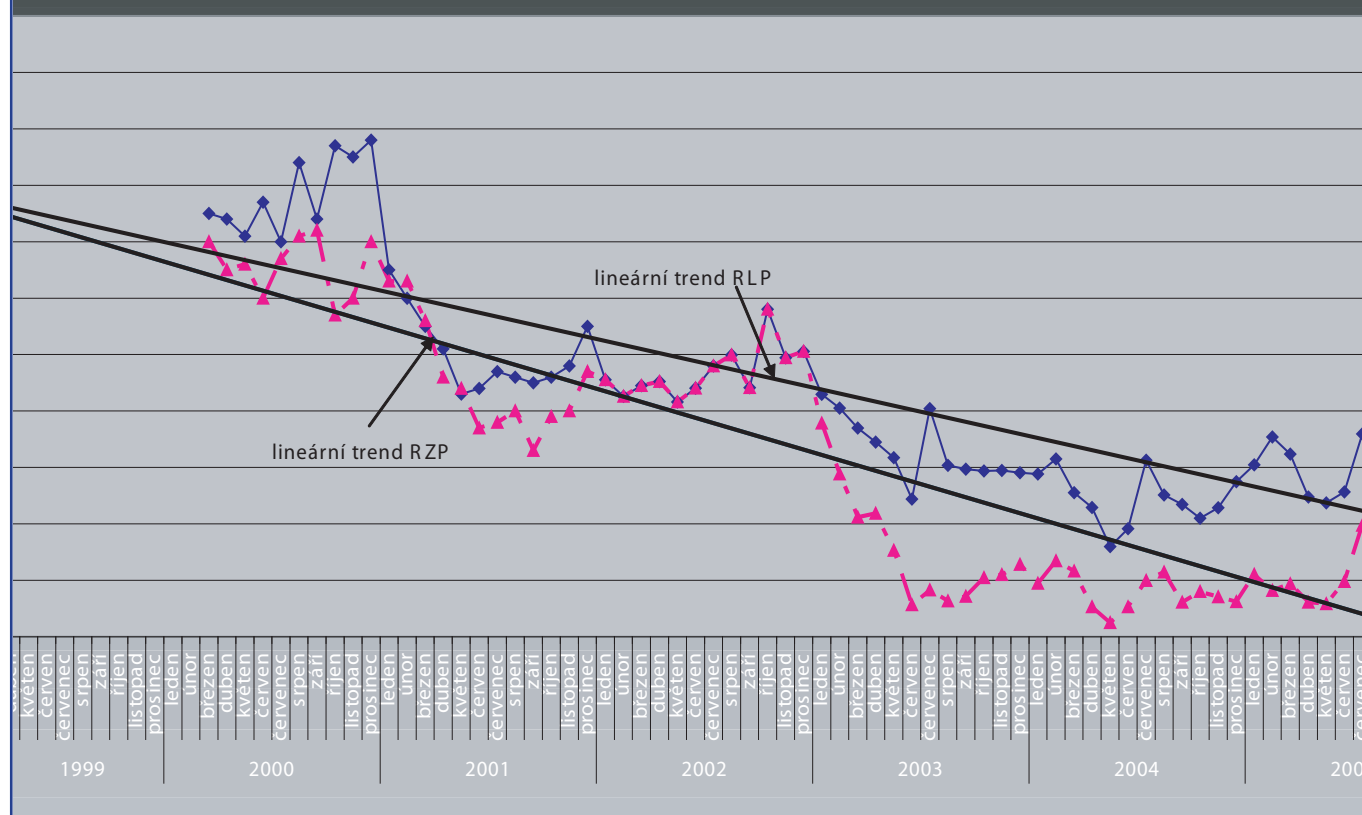
2002 - 2005

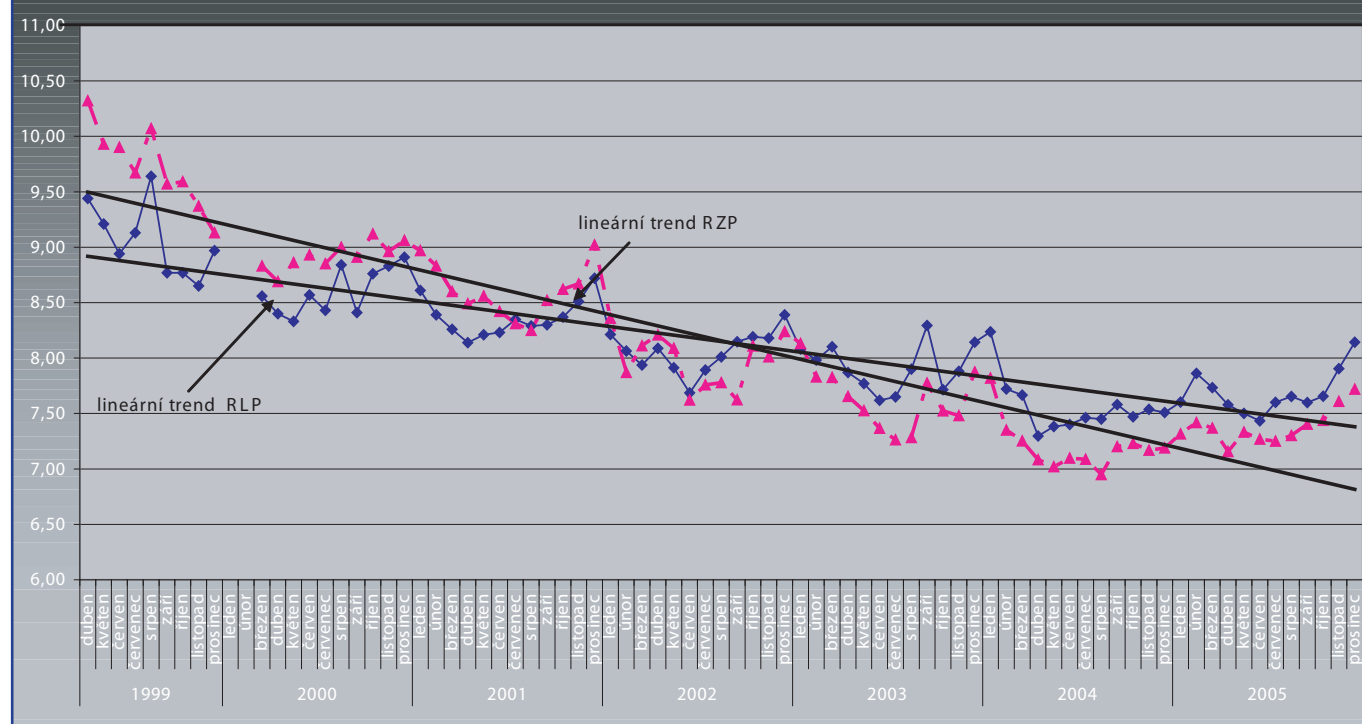
Reakce posádek

2000-2005

Dojezdové časy RLP a RZP

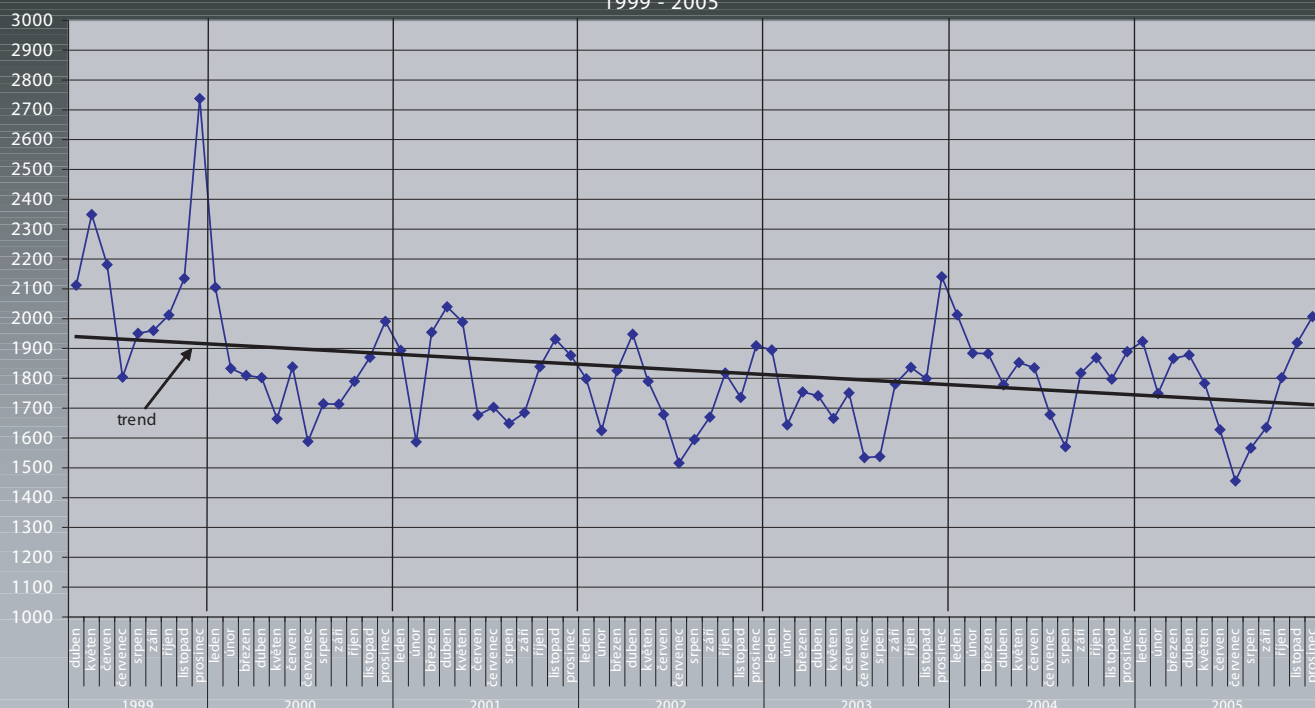
1999 - 2005

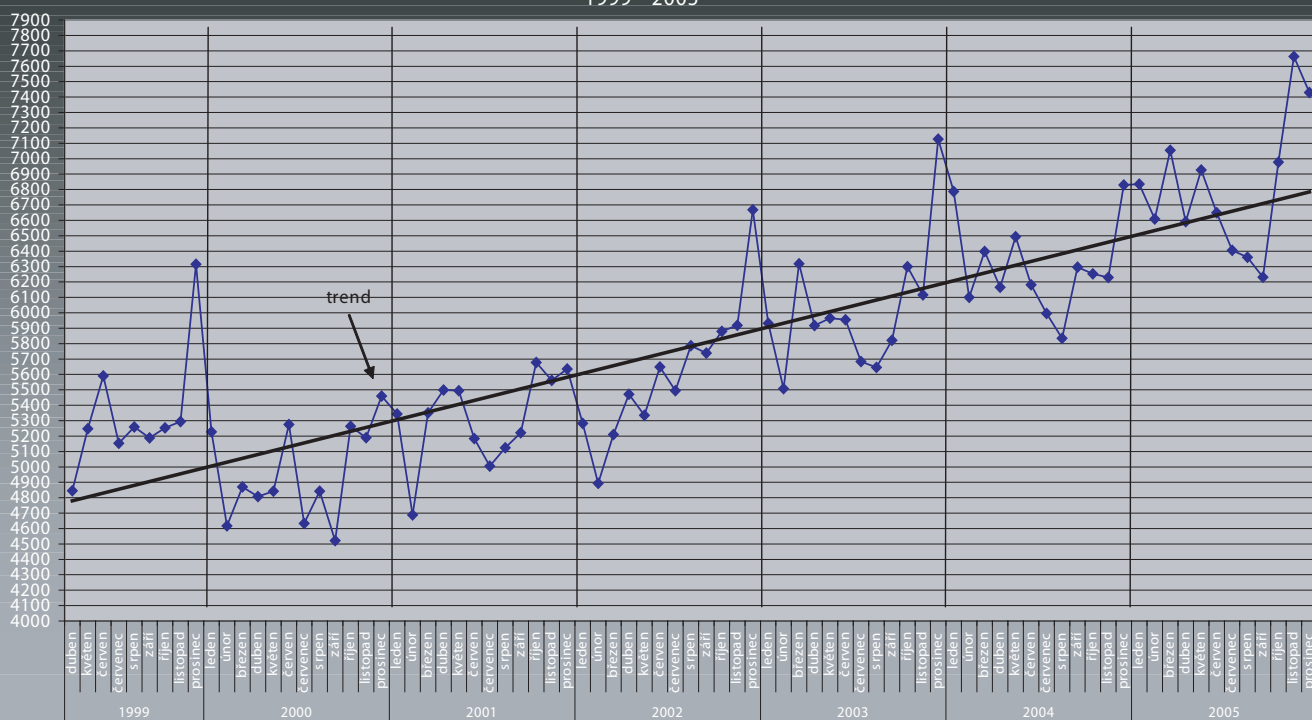
Počet výjezdů RLP v Praze

1999 - 2005

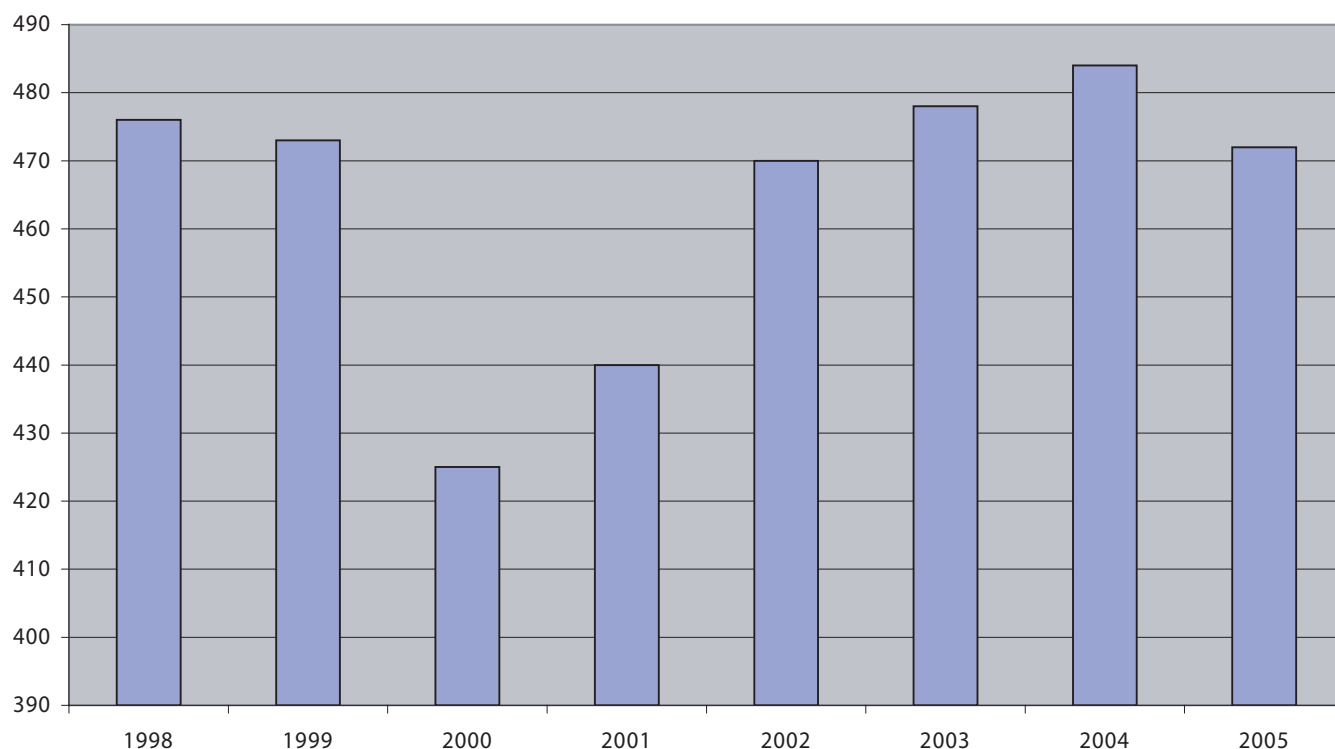

Počet výjezdů RZP v Praze

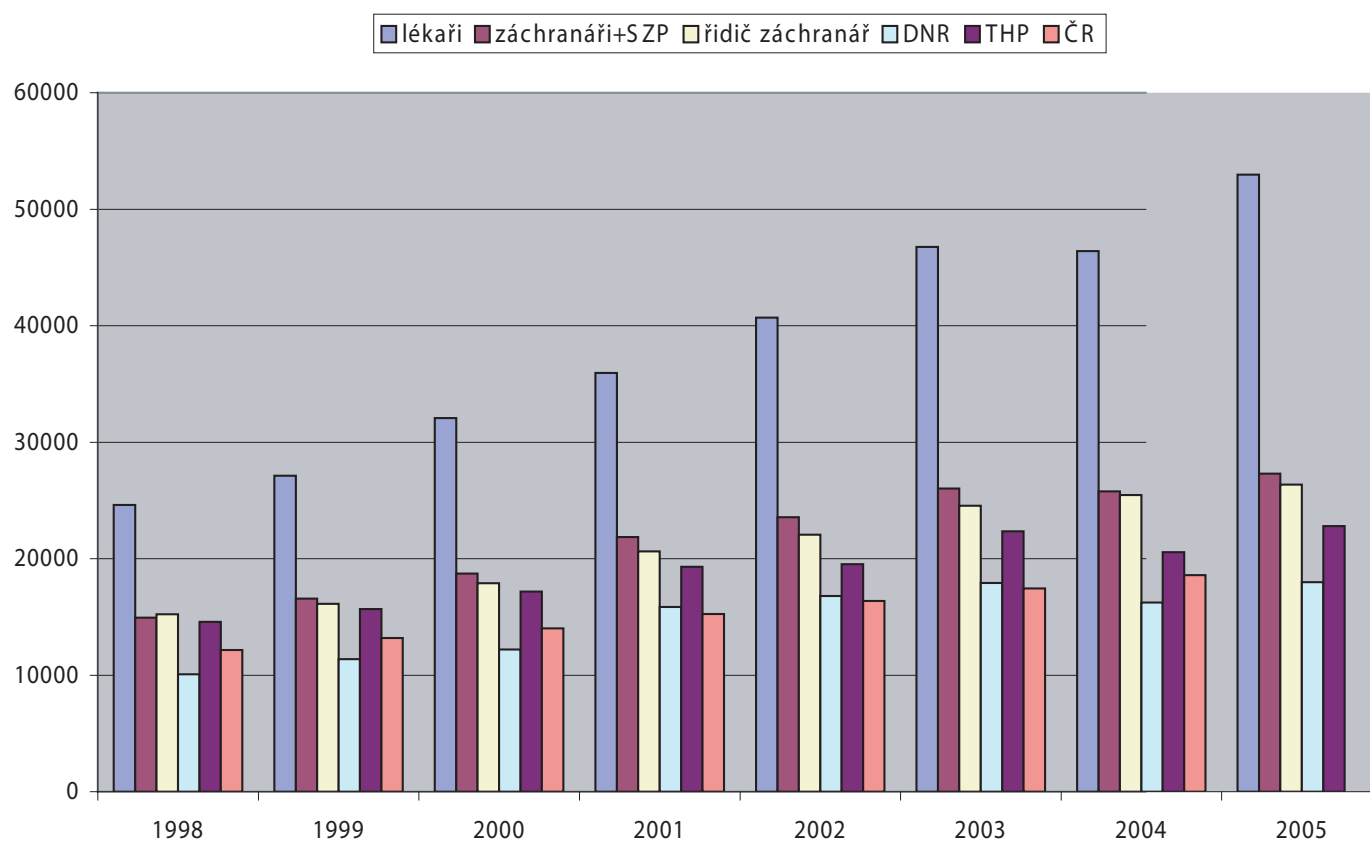
1999 - 2005

Vývoj počtu zaměstnanců

Průměrná mzda v porovnání s ČR

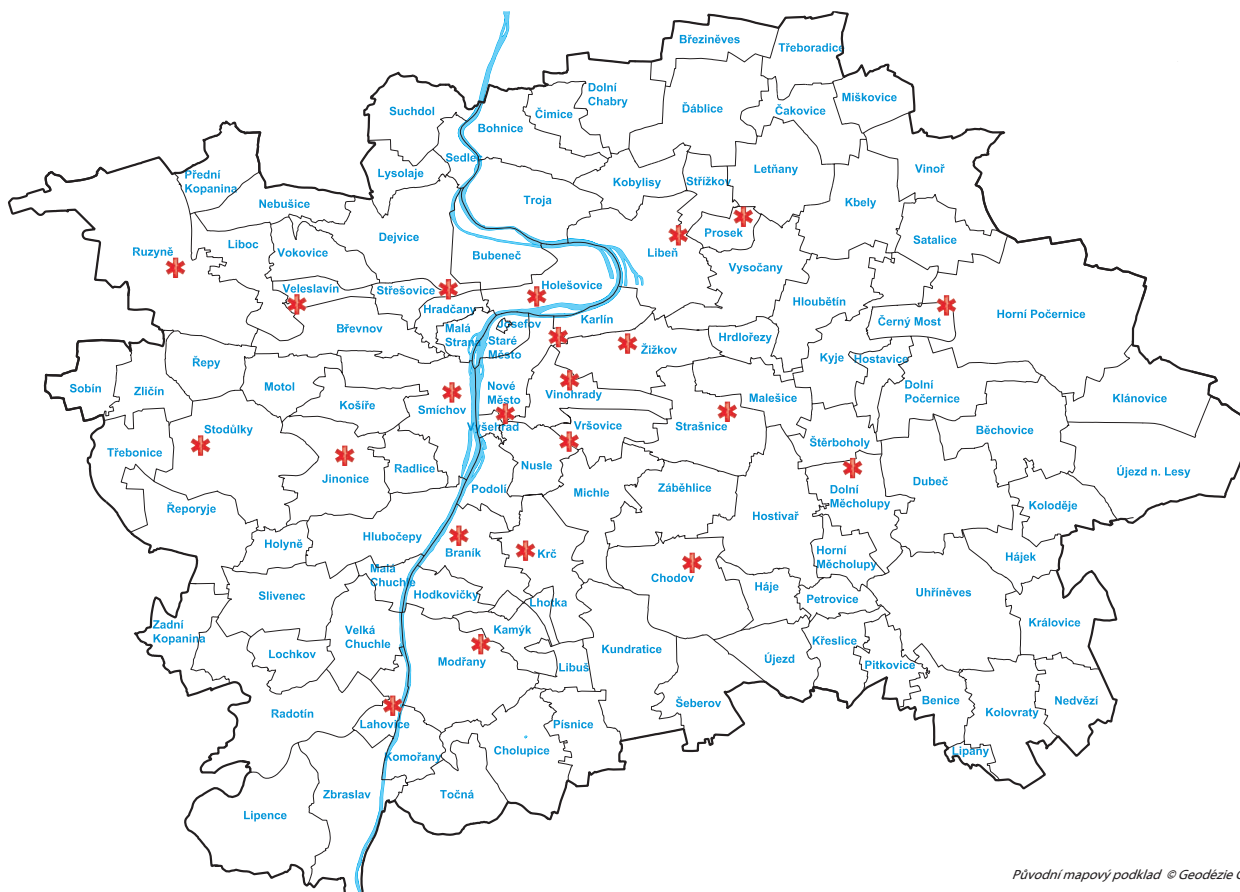

SPOLUPRÁCE SE ZZ

Od července 2001 je v provozu internetový on-line systém, jehož účelem je shromažďování informací o volných kapacitách intenzivních lůžek v regionu a jejich průběžná aktualizace. Tyto informace slouží v první řadě pro optimální směřování závažně postižených pacientů z terénu. Příslušné údaje o volné kapacitě lze poskytnout v případě potřeby i telefonicky kterémukoliv zdravotnickému zařízení na tel. čísle **272 744 544**.

MAPA STANOVIŠŤ ZZS HMP

Původní mapový podklad © Geodézie ČS a.s., 2006

Další informace získáte na webových stránkách ZZS HMP – ÚSZS: www.zzshmp.cz

Záchranářská „uniforma“ - záchranářům žádný předpis striktně nestanovuje, jak mají být oblečení. Pro tuto oblast existují pouze předpisy o bezpečnosti práce a normy EU, které řeší barevné provedení a reflexní prvky pracovního oděvu v podmínkách provozu na silnici. Naše záchranná služba používá toto barevné provedení oděvu, které je zcela standardní i v jiných zemích EU (i u nás již ostatní ZZS na tento druh přecházejí). Oblečení odpovídá všem platným předpisům a normám, které platí pro EU. Tmavé kalhoty a nepromokavá i teplá bunda s reflexními prvky jsou také praktické a snadno udržovatelné.

